

KÖNYVÉSZET.

Új könyvek és füzetek.¹

Dr. Barabás Ábel: Az epikai, lírai és drámai költői műfajok történelmi fejlődése. I—II. k. Temesvár, 1917. Legn. 8-r. VIII, 490 és 496. Ára 30 K. (Kapható a szerzőnél: Temesvár, állami főreáliskola.)

Az I. k. tartalma: A görög, latin, olasz, francia, angol, német és magyar nemzetek epikai, úgyszintén nevezett nemzetek, kivéve a magyart, lírai költészetének történelmi fejlődése. A II. k. tartalma: A magyar líra, a görög, latin, olasz, francia, angol, német, magyar dráma történelmi fejlődése.

Fruin Róbert: Tíz év a németalföldi szabadságharcból. 1588—1598.

Ford. Antal Géza. II. k. Akadémia, 1917. 285 l.

Havas Alisz: Szent Borbála képe. Regény. Franklin. 6 K.

Kornis Gyula: A lelki élet. I. k. Akadémia, 1917. 391 l.

Könyvtár. Magyar. Lampel, év n. K. 8-r. Füzetenként 40 f.

882—884. Molnár Ferenc: A Pál-utcai fiúk. Év n. 204. l.

885—886. Marivaux: Szerelem játéka. Vigjáték, ford. Radó Antal. 78 l.

887—888. Mauks Kornélia: Képek Mikszáth Kálmán életéből. Függelékül: Mikszáth a Magyar Könyvtárról. 82 l.

Könyvtár. Olcsó. Franklin, 1917—1918. K. 8-r. Számonként 30 f.

1873—1877. Heinrich Gusztáv: A Don Juan-monda. Második bővített kiadás. 98 l.

Heinrich Gusztáv értekezése először a Budapesti Szemle 1882. évfolyamában jelent meg. (XXXII. köt. 161. l.) Azóta a fáradhatatlan mondatörténeti kutatás sok új anyagot vetett felszínre. Így kivált Arturo Farinelli »Don Giovanni«-ja (1896) és Joh. Bolte »Über den Ursprung der Don Juan-Sage« cz. értekezése (Zeitschrift für vergleichende Literaturgeschichte, XIII. 389) a monda keletkezését és rokonsági viszonyait egész új megvilágításba helyezte. Ez új eredmények gondos és kritikai fölhasználásával Heinrich Gusztáv összefoglaló, essaiszerű tanulmányában a monda történetének legmegbízhatóbb, legújabb és legteljesebb földolgozását nyújtja. A tanulmány két nagy részre oszlik: az elsőben (I—III. fej.) a monda kialakulását és sorsát az európai irodalmakban tárgyalja, ideszámítva gyér nyomait a magyarban is, a másodikban (IV—VI. fej.) legnevesebb földolgozásait, Tirso de Molina »Burlador de Sevilla«-ját, Molière »Dom Juan«-ját és a Mozart-opera Lorenzo da Ponté-tól származó szövegkönyvét ismerteti beható részletességgel.

1878—1880. Joël Károly: A történelem észszerűsége. Ford. Dr. Sas Andor. 63 l.

1881—1883. Fraknoi Vilmos: A magyar országgyűlések befolyása a külpolitikára. 61 l.

Lampérth Géza: Az én rózsáim. Az »Élet« kiadása, év n. 309 l. 7 K.

¹ A Budapesten megjelenteknél a *hely*, az 1918-ban megjelenteknél az *idő*, a 8-r.-űeknél az *alak* megjelölése elmaradt.

Lux Joseph August: Ungarn. Eine mitteleuropäische Entdeckung. C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München 1917. XV., 355 l. 6.50 M.

Éleslátású, alapos német ember nemzetiszín kötésű könyve, értékes eredménye annak a sokirányú és gyümölcsöző érdeklődésnek, melyet a világháború egyik tanulságául a magyar német szomszédainkban keltett. Szerzője a Scotus Viatorról Adam Müller-Guttenbrunnig czéltudatosan terjesztett balítéletől függetlenül, csak a maga szerelte tapasztalatokban bízva, elindult Középeurópából és előzetes, igen mélyreható tanulmányok után Magyarországra érve, itt is középeurópai műveltségben találja magát. Fölfedezte és könyvével nemzetének is fölfedezi hazánkat. Közjogi, történeti, művészeti és művelődési ismeretei előtt nemcsak magyar érzésből, hanem a szakembernek is kalapot kell emelni. Nemzetiségi viszonyainkat, néprajzi eredményeinket épügy méltatja, mint Buda »Heimatskunstját«, Pest architekturai szépségeit, a vidék mozgalmas életét, a többtermelés actióját, a szent korona tanát, vagy Erdély német középkorát, s mindent elfogulatlan szeretettel ítél meg. Legjobban a modern Magyarország kialakulásának kora érdeklí; Széchenyi alakja és működése láthatólag vonzza. Irodalmunk történetének külön fejezetet szentel. Ki vagy mi volt a forrása, nem mondja meg, de hogy jó kútfőre támaszkodott, azt e tömör, szép fejezet teljesen igazolja. Jellemzőnek tartja, hogy irodalmunk akkor a legklasszikusabb, mikor a legnépiesebb is. Ez az alaptétele is, s ezt bizonyítja a Petőfőről, Aranyról és Tompáról írt meglepően találó, tömör részletekkel. A Deák-korszak írói közül is »hármass csillagul« Madáchnot, Jókait és Keményt említi. Érdekes, hogy Kemény Zsigmond öt Conrad Ferdinand Meyerre emlékezteti. Hangsúlyozza a modern magyar irodalom európaiasságát, az artistikusan mesterkelt finomságát és pointirozását s megemlíti az új magyar drámák elterjedését német színpadokon. Kedvesen idézi népdalul könyvének egy más helyén a »Valakinek levél jött a kaszárnyából« kezdetűt. gr.

Dr. Márki Sándor: Horváth Mihály. (M. Tört. Életrajzok XXXIII. évf.) M. Tört. Társulat, 1917. N. 8-r. 388 l.

Mikszáth Kálmán: A fekete kakas. A beszélő köntös. Révai Testvérek, év n. 189 l. 3.60 K.

Mikszáth Kálmán: A gavallérok. A sispiricza. Révai Testvérek, év n. 171 l. 3.60 K.

Mikszáth Kálmán: Prakovszky, a siket kovács. A kis primás. Révai Testvérek, év n. 179 l. 4 K.

Dr. Pitroff Pál: Arany János és a harmonia. Irodalom-esztétikai kísérlet. 1917. N. 8-r. 15 l.

Dr. Rubinyi Mózes: Mikszáth Kálmán élete és művei. Révai Testvérek, év n. 129 l. 4 K.

Schoen Arnold: A budavári Szentháromság szoboremlék (Telcs Ede bevezetésével). 88 l.

Sebők Zsigmond: Színfoltok. Az »Élet« kiadása, év. n. 324 l. 7 K.

A Századok 1867—1916. évfolyamainak Tartalommutatója. Összeállította Dr. Pelz Béla. Magyar Történelmi Társulat, 1917. 195 l. — 4 részben adja a cikkeket a szerzők betűrendjében; a névtelenül, álnev és jegyek alatt megjelent cikkeket czímeik betűrendjében (föltűnően kevés); nekrológokat az elhalálozottokról és könyvismertetések a könyvek szerzőinek betűrendjében.

Dr. Szemere Samu: Giordano Bruno. Akadémia, 1917. 391 l.

Szini Gyula: Porcellán muzsika. Franklin. 164 l. 6 K.

Takáts Sándor: Rajzok a török világból. III. k. Akadémia, 1917. 457 l.

Ungarn. Ein Novellenbuch. Herausgegeben und übertragen von Stefan J. Klein. München und Berlin (év nélkül), Georg Müller. 289 l. — Bevezetés nélkül, a magyar czimer díszítette címlappal 22 (Tömörkény kivételével, a ki azóta halt meg) élő magyar író egy-egy rövidebb novellájának fordítását adja a szerzők nevének abc-jében. Ambrus, Gárdonyi, Herczeg és Tömörkény neve mellett Karinthyét, Kosztolányiét vagy Szép Ernőt is ott találjuk. Mindamellett, egy-két kivétellel, a szerzők mind jól vannak összeválogatva, a novellákban, úgy látszik, leginkább a terjedelem — 10—12 lap — volt mértékadó. gr.

Zsoldos László: Az ürge. Franklin, 173 l. 5 K.

Irodalomtörténeti repertorium.

- a. j. Domonkos István. Élet 3. sz.
Bahsay Sándor összegyűjtött irodalmi dolgozatai. 1917. — Ism. Horváth János. Irodalomtört. 57—81. l.
Bánóczy József. Jelentés az 1915—16. évi Péczely-regénypályázatról. Akad. Értes. 31—36. l.
Beöthy Zsolt. Zrinyi szava. Bud. Hirl. 36. sz.
Berzeviczy Albert. Széchenyi és a közművelődés. Bud. Szemle 173. köt. 161—176. l.
Biró Lajos. Budapestiek. 1917. — Ism. Mohácsi Jenő. P. Lloyd 39. reg. sz.
Boros Ferencz. Mórincz Zsigmond. Élet 6. sz.
Császár Elemér. Szontagh Gusztáv kritikai munkássága. Bud. Szemle 173. köt. 107—118. l.
Csathó Kálmán. Most két a nap. — Ism. M. Figyelő I. 180. l.
Dézsai Lajos. Bárá Jósika Miklós. 1916. — Ism. Váczy János, Irodalomtört. 55—57. l.
Drasche-Lázár Alfréd. Enyim vagy. — Ism. M. Figyelő I. 186. l.
Elek Oszkár. Vajda János »A végrendelet« című költeményéről. Irodalomtört. 53. l.
Ferenczy Árpád. Nádja forradalma. Regény. — Ism. (l. v.) Alkotmány 59. sz.
Fodor László. Novemberi vándorok. — Ism. Nagy Lajos. Jelenkor 128. l.
Gaal Jenő. Gróf Széchenyi István nemzetgazdasági alapeszméi. Bud. Szemle 173. köt. 321—340. l.
Gábor Andor. Harminczhárom. — Ism. Bálint Lajos. Világ 41. sz.
Gellért Mária. Dávid. Regény. 1918. — Ism. ő. Bud. Hirl. 49. sz.
Hajnóczy Iván. Arany János: Néma bú c. költeményéhez. Irodalomtört. 48—51. l.
Harsányi K. Toronyzene. — Ism. Nagy Miklós. Alkotmány 48. sz.
Havas Alisz. Szent Borbála képe. — Ism. Schöppflin Aladár. Nyugat I. 188. l.
Hegedüs István. Apponyi Balázs latin zsoltárkönyve. EPhK. 1—16. l.
Ignolus. Arczképvázlat Mórincz Zsigmondról. Nyugat I. 109—113. l.
Ignolus verseiből. — Ism. ún. Az Ujság 50. sz.
Kafka Margit. Az élet útján. — Ism. Gaal Gábor. Jelenkor 120—123. l.
Kéky Lajos. Ágai Adolf. (1836—1916.) Bud. Szemle 173. köt. 189—221. l.
Kiss József. Avar. — Ism. Bálint Lajos. Világ 41. sz.
Kőrösi Sándor. Az Áftum vitás pontjai. Akad. Értes. 37—46. l.
Kosztolányi Dezső. Kain. Ism. Havas Gyula. Nyugat I. 184. l.
Krúdy Gyula. Aranykézutezcai szép napok. — Ism. Mohácsi Jenő. P. Lloyd 39. reg. sz.
T. Kurucz János. Emlékezzünk régiekről. (Petőfi tanulótársai.) Komáromi Ujs. 31. sz.
Lakatos László. A Pók. — Bazilidesz Éva. — Ism. Zsolt Béla. Jelenkor 123—126. l.
László Zsigmond. A kurucz balladák. 1917. — Ism. Haraszi Emil. EPhK. 57—59. l.
Lengyel Menyhért. Egyszerű gondolatok. — Ism. Liptai Imre. P. Napló 58. sz.
Nagy Lajos. Adalékok Arany nyelvi hatásához. Nyelvőr 31—33. l.
Négyesy László. Arany. 1917. — Ism. Zlinszky Aladár. EPhK. 51. l.
Pajzs Elemér. Az agglégény Pinterics. Regény. — Ism. K. E. Világ 41. sz. — Nagy László. Jelenkor 126. l.
Pakóts József. A bolond ember. — Ism. a—a. Világ 41. sz.
Petrován Oszkár. Arany János kisebb epikai töredékei. 1916. — Ism. Perényi József. Irodalomtört. 87—89. l.

- Pfeifer János.* Petki Farkas leányai. EPhK. 81—84. l.
Pintér Jenő. Irodalomtörténetem befejezése. (Kivonat.) Akad. Értes.
 13—19. l.
Riedl Frigyes. Arany és Turgenyev. Irodalomtört. 1—5. l.
Salgó Ernő. Irók és színdarabok. 1916. — Ism. Gálos Rezső. EPhK.
 59—61. l.
Sándor Imre. Boldogság. 1918. — Ism. Hatvany Lajos. P. Napló 57. sz.
Schöpflin Aladár. Magyar irók. 1917. — Ism. Zolnai Béla. Irodalomtört.
 61—65. l.
Schwarcz Hajnalka. Abonyi Lajos, 1917. — Ism. Elek Oszkár. Iro-
 dalomtört. 99. l.
Simai Ödön. Bárány Péter Magyar Psychológiája. M. Nyelv 15—17. l.
Surányi Miklós. A szent hegy. — Ism. Alexander Bernát. P. Lloyd 8.
 reg. sz. — Dömötör István. M. Figyelő I. 181—183. l.
Szép Ernő. Emlék. — Ism. Bálint Lajos. Világ 41. sz. — Gaál Gábor.
 Jelenkor 117—120. l.
Szifj Ferencz. Jókai és Komárom. Komár. Lapok 9. sz.
Szilágyi Géza. Meny, pokol, háború. — Ism. Tóth Árpád. Nyugat I.
 186—188. l.
Szinnyei Ferencz. Ambrus Zoltán. Irodalomtört. 6—30. l.
Szinnyei Ferencz. Justh Zsigmond. Bud. Szemle 173. köt. 372—407. l.
Szücsi József. Bajza Vándor-ának forrása. Irodalomtört. 51—53. l.
Török Gyula. A porban. Regény. 1918. — Ism. Goth Ernő. P. Lloyd
 52. reg. sz. — M. Figyelő I. 184. l.
Tuba János. »Jókai és Komárom.« Komár. Lapok 10. 11. sz.
u. a. Dugonics András. Bud. Hirl. 47. sz.
Váczy János. Kazinczy Ossian-fordítása. M. Nyelv 7—15. l.
Veér Imre. Ovidius. A szerelem művészete. — Versei. 1917. — Ism.
 Gaál László. EPhK. 85—89. l.
Veér Imre. Lygeia. — Ism. M. Figyelő I. 186. l.
Zolnai Béla. Az Agis-kérdéshez. EPhK. 168—171. l.
Zoltvány Irén. Arany János emlékezete. — Ism. Brisits Frigyes. EPhK. 61. l.
Zsigmond Ferencz. A szabadságharcz hatása Jókai irói egyéniségére.
 Irodalomtört. 31—47. l.

Összeállította: HELLEBRANT ÁRPÁD.

A Magyar Tudományos Akadémia kiadásában megjelent IRODALOMTÖRTÉNETI MŰVEK:

- Badios Ferencz.** Gyöngyösi István ismert és ismeretlen költeményei. Ára 2 kor.
- Bayer József.** A nemzeti játékszín története. 2 kötet. Ára 14 kor. — Egy magyar Eszther-dráma. Ára 60 fill. — Schiller drámái a régi magyar színpadon és irodalmunkban. Ára 2 kor.
- Coelius (Bánffy) Gergely.** Szent Ágoston reguláinak magyar fordítása. (1537.) Bevezetéssel ellátva kiadta Dézsi Lajos. Ára 2 kor.
- Császár Elemér.** Verseggy Ferencz élete és művei. Verseggy arczképével. Ára 6 kor. — Bessenyei akadémiai törekvései. Ára 1 kor. 50 fill. — A német költészet hatása a magyarra a XVIII. században. Ára 3 kor.
- Ferenczi Zoltán.** Deák élete. 3 kötet. Ára 12 K. — Petőfi és a socialismus. Ára 1 K.
- Fest Sándor.** Angol irodalmi hatások hazánkban Széchenyi István fellépéséig. Ára 3 K.
- Gyulai Pál.** Kritikai dolgozatok. 1854—1861. Ára 5 kor. — Bírálatok. 1861—1903. Ára 5 kor.
- Hellebrant Árpád.** A M. T. Akadémia könyvtárában levő ősnymtatványok jegyzéke. Ára 4 kor.
- Horváth Cyrill.** Joannes Vercellensis és a magyar Margit-legenda. Ára 90 fill.
- Irodalomtörténeti Közlemények.** Szerkeszti az I—II. évfolyamot *Ballagi Aladár*, a III—XXIII-at *Szilády Áron*, a XXIV—XXVII-et *Császár Elemér*. (Eddig 27 évfolyam 1891—1917.) Minden évfolyam 4 füzetben. Egy-egy teljes évfolyam ára 10 kor. Egyes füzet 3 kor.
- Katona Lajos.** Temesvári Pelbárt példái. Ára 1 kor. 20 fill. — A Teleki-codex legendái. Ára 1 kor. 60 fill. — Alexandriai Szent Katalin legendája középkori irodalmunkban. Ára 1 kor. 60 fill.
- Kazinczy Ferencz levelezése.** Közzéteszi dr. Váczy János. I—XXI. kötet. 1763—1831-ig. Minden kötet ára 10 kor.
- Komjáthy B.** Epistolae Pauli lingua hungarica donatae. Az zenth Paal leueley magyar nyelven. Krakó 1533. Ára 6 kor.
- Költők tára,** Régi magyar —. Szerkeszti Szilády Áron. — V. kötet: (Radán Balázs, Dézsi András, Sztárai Mihály, 1542—1560.) Ára 4 kor. — VI. kötet: (Szegedi Kis István, Cziráki Balázs, Armbrust Kristóf, Máday Mihály, Sarlóközi névtelen, Ráskai Gáspár, Gyulai István, Heltai Gáspár, Tőke Ferencz, Szegedi András, Paniti János, Szepetneki János, Szegedi Gergely, Pap Benedek, Barát István, Nagyfalvi György, Vilmányi Libécz Mihály, Békési Balázs, Névtelenek. 1545—1556.) Ára 6 kor. — VII. kötet: (Erdélyi Máté, Fráter Gáspár, Pesti György, Küküllői névtelen, Torkos János, Varsányi György, Szerémi Illyés, Dávid Ferencz, Huszár Gál, Méliusz Péter, Némethi Ferencz, Szendrei névtelen, Bessenyei Jakab, Tuba Mihály, Bornemisza Péter, Karádi névtelen Felnémeti névtelen, Dobokai Mihály, Névtelenek. 1560—1566.) Ára 4 kor.

- XVII. századbeli magyar költők művei. Gyöngyösi István összes költeményei. I. kötet. Kiadja Badics Ferencz. Ára 12 kor.
- Könyvtár, Régi magyar.** — Szerkeszti Heinrich Gusztáv. 25. k. Földi János költeményei. (Mixich Lajos kiadása.) Ára 3 kor. — 26. k. Szentjóni Szabó László költeményei. (Gálos Rezső k.) Ára 5 kor. — 27. k. Magyar István: Az országokban való sok romlásoknak okairól. (Ferenczi Zoltán k.) Ára 5 kor. — 28. k. Földi János magyar grammatikája. (Gulyás Károly k.) Ára 6 kor. — 29. k. Révai Miklós magyar nyelvi és irodalmi kézikönyve. (Rubinyi Mózes k.) Ára 3 kor. — 30. k. Bessenyei György: Az embernek próbája, 1772 és 1803. (Harsányi István k.) Ára 5 kor. — 31. k. Apollonius históriája, 1591. (Berecz Sándor k.) Ára 3 kor. — 32. k. Csiksomlyói iskoladrámák. (Alszeghy Zsolt és Szlávik Ferencz k.) Ára 4 kor. — 33. k. Illei János: Tornyos Péter. (Alszeghy Zsolt k.) Ára 1 kor. 60 fill. — 34. Kazinczy Ferencz: Az amerikai Podocz és Kazimir. (Weber Arthur k.) Ára 1 kor. 60 fill. — 35. Sziveket ujitó bokréta. (Versényi György k.) Ára 3 kor. — 36. Heltai Gáspár: Háló. (Trócsányi Zoltán k.) Ára 5 kor. — 37. Kazinczy Ferencz Tübingai pályaműve. (Heinrich Gusztáv k.) Ára 3 kor. — Az 1—24. kötet a Franklin-társulat kiadása.
- Melich János.** Révai Miklós nyelvtudománya. Ára 1 kor.
- Molnár Albert** (Szenczi) naplója, levelezése és irományai. Jegyzetekkel ellátta Dézsi Lajos. Hasonmással. Ára 9 kor.
- Nagy Sándor dr.** Szombatos codexek. Ára 60 fill.
- Pesti Gábor.** Nouum Testamentum. — Wy Testamentum magyar nyelven, 1536. Kőrhű kiadás, merített papíron. Ára 6 kor.
- Pollák Miksa.** Arany János és a biblia. Ára 3 kor. 60 fill.
- Báró Radvánszky Béla.** Rimay János munkái. Ára 9 kor.
- Szabó Károly.** Régi magyar könyvtár. Az 1531—1711-ig megjelent magyar nyomtatványok könyvészeti kézikönyve. I. kötet. Ára 8 kor. Ugyanaz II. kötet: Az 1473-tól 1711-ig megjelent nem magyar nyelvű nyomtatványok könyvészeti kézikönyve. Ára 9 kor. Ugyanaz III. kötet: Magyar szerzőktől külföldön 1480-tól 1711-ig megjelent nem magyar nyelvű nyomtatványok könyvészeti kézikönyve. Irták Szabó Károly és Hellebrant Árpád. Két részben, ára 22 kor.
- Szinnyei Ferencz.** Jósika Miklós. Ára 2 kor. 40 fill.
- Szücsi József.** Bajza József. Ára 5 kor.
- Váczy János.** Tompa Mihály életrajza. Ára 5 kor. — A nyelvújítás győzelme. Ára 1 kor. 60 fill. — Kazinczy Ferencz és kora. I. köt. Ára 12 kor.
- Vértesy Jenő.** A magyar romantikus dráma. (1837—1850.) Ára 5 kor.

Megrendelhetők

a M. Tud. Akadémia könyvkiadó-hivatalában

Budapesten, V. kerület, Akadémia-utca 2. szám.

Budapest, 1918. Az Athenaeum r.-társ. könyvnyomdája.